

ОСОБЛИВОСТІ РИНКУ ПОБУТОВОЇ ТЕХНІКИ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

У статті досліджено особливості ринку побутової техніки в Україні та світі. Визначено основні тенденції його розвитку. Встановлено, що світовий ринок побутової техніки характеризується великомасштабним виробництвом, високими темпами розвитку технічного прогресу, зростанням продуктивності праці, значними витратами на наукові та дослідні роботи.

Виявлено, що у 2018 році продажі на глобальному ринку великої та малої побутової техніки й електроніки вперше перевищили позначку в 1,1 трильйона євро. Наведено найбільших світових виробників побутової кухонної техніки та визначено, що основною характеристикою даного ринку є його сегментація.

Розглянуто український ринок побутової техніки, встановлено, що він повністю залежить від імпортованих товарів та наведена його характеристика. Проаналізовано зміну попиту на кухонні витяжки в Україні протягом 2017-2018 р та наведено його динаміку.

Визначено найбільші торгові марки у секторі «Кухонні витяжки» на українському ринку. Серед них виокремлено такі як BOSCH, ELICA, VENTOLUX, PERFELLI, MINOLA, WEILOR та інші. Для порівняння даних торгових марок у секторі «кухонні витяжки» досліджено відсоток їх продажів у 2018 році.

Встановлено найбільші канали збуту побутової техніки в Україні. Серед них великі мережні оператори «Фокстрот. Техніка для дому», «Comfy» та «Технополіс», інтернет гіганти Rozetka.ua, Comfy, Eldorado та інтернет магазини з відвідуваністю від 100 тисяч до 2 мільйонів – elmir.ua, brain.com, aks.ua, telemart.ua itbox.ua.

Ключові слова: побутова техніка, світовий ринок, український ринок, імпорт, кухонні витяжки.

Вступ. Проблема становлення та розширення українського ринку кухонної побутової техніки є досить актуальною, адже даний ринок є гнучким та ємним і має всі підстави для введення на нього великого асортименту високотехнологічної продукції оскільки майже повністю залежить від імпорту, що робить його гостро конкурентним для українських виробників.

Не зважаючи на те, що основною тенденцією розвитку ринку є зростання, темпи росту цілком залежать від потреб та можливостей споживачів, а також технологічних нововведень. Саме тому, українським виробникам у конкурентній боротьбі з іноземними торговими марками важливо слідувати тенденціям ринку, використовуючи останні досягнення в науці та техніці, постійно оновлювати й розширювати асортимент випущеної продукції, забезпечувати якісний сервіс.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми, пов'язані з розвитком ринку побутової техніки в Україні та світі, знайшли відображення у працях таких вчених-дослідників: Алданькова Г. В., Вугликова А. І, Дима О. О., Кравченко А. В., Свирський. А. М., Соколов В. О., Шевченко Є. І. та інших.

Методика досліджень. У дослідженні було використано системний і комплексний підходи, що забезпечило всебічне дослідження проблеми й одержання наукових результатів. Використано загальнонаукові та спеціальні методи (діалектичний, монографічний, абстрактно-логічний, індукції та дедукції), прийоми: програмно-цільового управління; діагностики; моделювання; графічної інтерпретації економічної та управлінської інформації.

Постановка завдання. Головними цілями дослідження, що наведені у даній статті є аналіз світового та українського ринків побутової техніки. Визначення найбільших світових та українських виробників даної продукції, а також наведення динаміки споживчого попиту на найбільш популярний сегмент ринку побутової техніки в Україні – кухонні витяжки. Крім того, ще однією ціллю дослідження є встановлення каналів збуту побутової техніки в Україні.

Результати дослідження. Ринок побутової електронної техніки відрізняється динамізмом розвитку виробництва і збуту, оновленням і розширенням гами виробництва виробів, що надходять у торгівлю. Світовий ринок побутової техніки в 2017 році оцінювався в 501,532 млн. дол. США і, як передбачається, до 2025 року досягне \$ 763,451 млн., зростаючи при рівні CAGR в 5,4% з 2018 по 2025 рік [2]. Крім того, дана техніка є технічно одним з найбільш складних видів споживчих товарів, що зумовлює необхідність підвищення витрат на розробку і освоєння виробництва. Ринок побутової електроніки характеризується великомасштабним виробництвом, високими темпами розвитку технічного прогресу, зростанням продуктивності праці, значними витратами на наукові та дослідні роботи. Щодо продукції, що відносять до товарів даного ринку, слід виокремити: холодильники та морозильні камери, побутові кондиціонери та обігрівачі, пральні машини, побутові витяжки, духові шафи, варильні поверхні, мікрохвильові печі та інші (чайники, кавомашини, грилі, тощо).

Сучасний ринок побутової техніки можна охарактеризувати як сегментований та монопольний, оскільки більшість сегментів на сьогоднішній день контролюються окремими виробниками. У розвитку світового ринку

побутової техніки спостерігається неабияка динаміка, що зумовлено проникненням світових виробників на ринки великої побутової техніки України, Росії, Білорусії, Литви та Латвії, а також Латинської Америки та Африки, зростанням виробництва китайської побутової техніки за рахунок використання дешевої робочої сили та перенесення шкідливих для навколишнього природного середовища етапів виробничого процесу в країни Африки [2]. Європейський ринок побутових приладів фіксує надзвичайний темп зростання завдяки технологічному прогресу, що призводить до нових та більш ефективних запусків продукції та зростаючої урбанізації та індустріалізації виробництва. Великобританія, Франція та Німеччина – основні великі гравці у цьому регіоні.

Найбільшими світовими виробниками побутової техніки є: AB Electrolux (Швеція); BSH Bosch-Siemens Hausgerate GmbH (Німеччина); GE Appliances, a Haier Company (США); Groupe SEB (Франція); Haier Group (Китай); Hamilton Beach Brands Inc. (США); Hitachi Appliances Inc. (Японія); Indesit Company SpA (Італія); Jarden Consumer Solutions (США); LG Electronics Inc. (Корея); Maytag Corporation (США); Miele & CIE KG (Німеччина) та інші [3].

Важливою тенденцією розвитку світового ринку побутової техніки є його сегментація. Кон'юнктурні та маркетингові дослідження окремих сегментів ринку великої побутової техніки дають можливість аналізувати ситуацію, що склалася на світовому ринку, встановити причинний характер певних явищ і скласти прогноз ринку, на підставі якого розроблюється програма розвитку, задоволення попиту й одержання прибутку.

Згідно з даними дослідницької компанії GfK, в 2018 році продажі на глобальному ринку побутової техніки та електроніки вперше перевищили позначку в 1,1 трильйона євро, що на чотири відсотки більше, ніж роком раніше. Продажі зросли в сегментах телекомунікацій (+ 7%), малої побутової техніки (+ 7%), споживчої електроніки та фотоелектроніки (+ 6%) та офісному обладнанні (+ 1%). У сегменті великої побутової техніки продажі навпаки, знизилися на 1%, повідомили в GfK 10 січня 2019 року [4].

Протягом 2015-2019 рр. ринок побутової техніки України характеризувався позитивною динамікою. Вже у 2016 році ринок побутової техніки та електроніки в Україні виріс на 21,6% в порівнянні з 2015 роком - до 58,3 млрд. грн. А вже у 2017 році продажі кухонної побутової техніки зросли ще на 17 % порівняно з попереднім роком. У четвертому кварталі 2018 року загальний обсяг продажів на українському ринку побутової техніки та електроніки склав майже 31,5 млрд. грн. Період I – III кварталів 2019 року зберіг позитивні темпи зростання у +7% у порівнянні з Січнем-Вереснем 2018 року. Однак однією з особливостей вітчизняного ринку побутової техніки та електроніки є те, що він практично повністю залежить від імпортованої продукції. В Україну імпортується майже 100% побутової електроніки та фототехніки, а також близько 90-95% великої та малої побутової техніки [4]. Конкуренцію закордонним товарам на ринку

складають тільки українські холодильні прилади, кухонні витяжки та, частково, варильні поверхні. Сектор автоматичних пральних машин на ринку практично на 100% зайнятий імпортною технікою. Частка вітчизняних пральних машин у 2017 році склала 0,37%, у 2018 р. – 6,88% [2]. Виробництво здійснюється на ряді підприємств України проте з імпортних машинокомплектів. Сектор ринку кухонних варильних поверхонь представлений як імпортними, так і вітчизняними моделями газових, електричних (склокерамічних та індукційних) й комбінованих – газоелектричних плит. Ринок побутових кондиціонерів та духових шаф представлений практично на 100% імпортними моделями.

Найпопулярнішим сегментом побутової техніки в Україні вважають сегмент побутових кухонних витяжок. Саме тому слід навести його аналіз за останні роки.

Ринок кухонних витяжок, як сегмент кухонної вбудованої техніки представлений як імпортними, так і вітчизняними моделями. Обсяг реалізації кухонних витяжок в Україні протягом 2017-2018 рр. зріс з 229,91 тис. шт. у 2017 році до 237,67 тис. шт. у 2018 році. На основі аналізу роздрібної торгівлі незалежної дослідницької компанії “GFK Ukraine”, що містить дані з понад 190000 роздрібних торгових точок світу, проаналізовано зміну попиту на кухонні витяжки в Україні протягом 2017-2018 р [4]. Динаміка попиту наведена в табл. 1.

Таблиця 1

Динаміка попиту на кухонні витяжки у 2014-2018 рр.

Рік	Обсяги продажу		Ціна тис. грн.	
	Млн. грн.	Тис. шт.		
2014	437,9	218,42	2,005	
2015	483	226,8	2,129	
2016	525,4	237,3	2,214	
2017	Січень	30,6	13,3	2,298
	Лютий	36,7	16,01	2,292
	Березень	35,4	15,04	2,354
	Квітень	35,2	14,94	2,356
	Травень	33,8	14,12	2,394
	Червень	36,4	15,2	2,394
	Липень	45,3	19,0	2,387
	Серпень	47,5	20,1	2,369
	Вересень	48,9	20,5	2,393
	Жовтень	57,2	23,8	2,400
	Листопад	64,6	26,8	2,407
2018	Грудень	73,4	31,1	2,361
	Січень	48,9	19,5	2,503
	Лютий	46,0	17,4	2,640
	Березень	50,3	18,7	2,690
	Квітень	38,2	13,9	2,747
	Травень	44,6	16,1	2,776
	Червень	48,0	17,6	2,723
	Липень	50,4	18,35	2,746
	Серпень	48,2	17,57	2,743
	Вересень	62,3	22,40	2,781
	Жовтень	62,1	22,34	2,780
Листопад	68,4	24,62	2,778	

	Грудень	77,9	29,19	2,699
--	---------	------	-------	-------

Джерело: [4]

За даними таблиці можна побачити, що найбільші обсяги продажів припадають на вересень, жовтень, листопад та грудень. Спостерігається зростання продажів у грошовому виразі у 2018 році порівняно з попередніми періодами.

Порівнюючи дані за 2017-2018 роки, до кінця 2017 року спостерігалось збільшення споживчого попиту на побутові кухонні витяжки, але з початком 2018 року споживчий попит мав тенденцію до зниження. Таке значне зниження попиту можна пояснити підвищенням ціни на продукцію, а також сезонністю попиту.

На сьогоднішній день ринок кухонних витяжок в Україні розвивається в умовах жорсткої конкуренції. На вітчизняному ринку кухонних витяжок присутні понад 15 торгових марок, серед них: BOSCH; BEST; ELEYUS; ELICA; VENTOLUX; INTERLINE; GORENJE; LIBERTY; MINOLA; PERFELLI; WEILOR; PYRAMIDA; TEKA; WILD WIND; ZIRTAL; FRANKE; FABIANO.

Для порівняння даних торгових марок у секторі «кухонні витяжки» слід дослідити відсоток продажів у 2018 році.

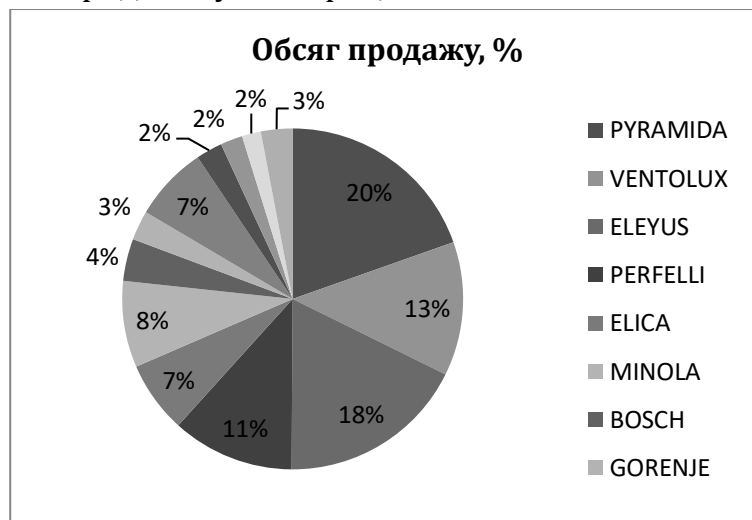

Рис. 1. Обсяг продажу кухонних витяжок за брендами у 2018 р.

Джерело: складено автором на основі [3].

Отже, за даними діаграми, можна зробити висновок, що лідерами на українському ринку є такі торгові марки як PYRAMIDA, VENROLUX, ELEYUS, PERFELLI, ELICA, MINOLA та інші.

Ринок кухонних витяжок в Україні є масовим. Виробництво і технічний рівень товару неодмінно повинен відповідати вимогам споживачів, адже вони вимагають постійного вдосконалення конструктивного і технологічного виконання приладів, за рахунок чого й розширюється асортимент товарів на ринку. На сьогоднішній день на ринку України існують такі види кухонних витяжок: повновбудовувані, телескопічні, острівні, декоративні пристінні, купольні, витяжки G-серії та T-образні кухонні витяжки.

Більше половини українського ринку електропобутових товарів та споживчої електроніки контролюють мережні оператори, з яких лідерами є «Фокстрот. Техніка для дому» з практично незмінною долею ринку у 2014-2017 рр. 14-15%, «Comfy» з 11,2%, мережа «Ельдорадо» (у 2014 р. 13,7%), що об'єдналася з мережею «Технополіс» у 2013 р [3].

Найбільша частка обсягів продажу побутової техніки належить інтернет-магазинам. У залученні трафіку лідирує контекстна реклама, причому 4% складають брендові запити. Інтернет-гігантами в Україні є маркетплейс Rozetka.ua, Comfy, та Eldorado, проте значна частка продажів здійснюється через онлайн магазини, з відвідуваністю від 100 тисяч до 2 мільйонів, які так чи інакше повинні конкурувати з вищезазначеними маркетплейсами. Серед таких магазинів варто назвати інтернет-магазин elmir.ua з відвідуваністю 1 359 000 користувачів в місяць, brain.com.ua – 1 344 000 відвідин, aks.ua – 1 141 000 відвідин, telemart.ua – 902 000 та itbox.ua з позначкою у 739 000 відвідувань [4].

Серед основних аргументів на користь вибору конкретної мережі для здійснення покупки є широкий вибір товарів, прийнятна ціна, відмінний сервіс та клієнтоорієнтованість.

Висновки. Сучасний вітчизняний ринок побутової техніки, електротоварів та електроніки майже повністю залежить від імпорту, що робить його гостро конкурентним для українських виробників. Протягом 2014-2019 рр. ринок побутової техніки України характеризувався позитивною динамікою. Задля збереження цієї тенденції вітчизняним виробникам даної категорії товарів слід ретельно відстежувати запити споживачів, постійно вдосконалювати конструктивне й технологічне виконання виробів.

Список використаних джерел

1. Воронков Д. К. Управління стратегічними змінами щодо інноваційного розвитку підприємства / Д. К. Воронков // Вісник Хмельн. нац. ун-ту. – 2009. – №6. – Т. 3 – С. 7-11
2. Огляд ринку електроніки та побутової техніки: останні тенденції/ KLONA. 2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://klona.ua/blog/promyshlennyy-dizayn/obzor-rynkaelektroniki-i-bytovoy-tehniki-poslednie-tendencii>
3. Огляд ринку роздрібної торгівлі України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://inventure.com.ua/analytics/investments/obzor-rynka-rozничnoy-torgovli-ukrainy#sthash.MutlBeO7.dpuf>
4. Офіційний сайт «GfK Ukraine» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.gfk.com/uk-ua/>

References

1. Воронков Д. К. (2009) Управління стратегічними змінами щодо інноваційного розвитку підприємства / Д. К. Воронков // Вісник Хмельн. нац. ун-ту. №6. – Т. 3 – С. 7-11
2. Ohliad rynku elektroniky ta pobutovoi tekhniky: ostanni tendentsii/ KLONA. 2016 [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <https://klona.ua/blog/promyshlennyy-dizayn/obzor-rynkaelektroniki-i-bytovoy-tehniki-poslednie-tendencii>.
3. Ohliad rynku rozdribnoi torhivli Ukrainy [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <https://inventure.com.ua/analytics/investments/obzor-rynka-roznichnoj-torgovli-ukrainy#sthash.MutlBe07.dpuf>.
4. Ofitsiynyi sait «GFK Ukraine» [Elektronnyi resurs]. Rezhym dostupu: <https://www.gfk.com/uk-ua/>